

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022-2025 3. kokous

Aika: perjantai 12.5.2023 klo 9-11
Paikka: Teams

Tiedotusasia (T)
Keskusteluasia (K)
Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Autere Riitta, valtiovarainministeriö
Degerman Ruusa, ympäristöministeriö
Havumäki Hanna, puolustusministeriö
Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus
Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö
Kostamo Miika, GeoForum ry
Käyhkö Nina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana
Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos
Laine Yki, Suomen ympäristökeskus
Lassila Laura, liikenne- ja viestintäministeriö, asiakohdasta 5 eteenpäin
Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä
Reini Jari, Maanmittauslaitos
Tammisto Rina, Tilastokeskus
Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto
Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö
Visa Mikko, Ilmatieteen laitos (Tarja Riihisaaren sijainen)
von Wehrt, Mike, FLIC:in edustaja

Kutsutut asiantuntijat

Nikander Jussi, Aalto-yliopisto

Poissa

Dag Ari-Pekka, sisäministeriö
Grönholm Marko, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä
Pesu Matti, Väylävirasto
Riihisaari Tarja, Ilmatieteen laitos

Sihteeri

Hanna Horppila, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja toivotti osallistujat tervetulleiksi ja kertoi henkilövaihdoista. Mari Laakso on aloittanut tutkimusjohtaja Maanmittauslaitoksessa, joten Antti Vertanen on toistaiseksi puheenjohtajana. Mika Karjalainen Maanmittauslaitoksen Paikkatietokeskuksesta on maa- ja metsätalousministeriössä johtavana paikkatietoasiantuntijana määräaikaisessa virassa loppuvuoden. Toukokuun alussa GeoForum ry:n

toiminnanjohtajana aloittanut Miika Kostamo esittäytyi, samoin Hanna Havumäki puolustusministeriöstä sekä Tarja Riihisaaren sijaisena kokouksessa ollut Mikko Visa Ilmatieteen laitokselta.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen [pöytäkirja](#).

3. Tour-de-table

Puheenjohtaja Antti Vertanen maa- ja metsätalousministeristä kertoi taustastaan ja aiemmista yhteyksistään INSPIRE:en ja PATINEen.

Keskusteltiin datatalouden tavoitteista ja turvallisuudesta. Puolustusministeriön ja valtiovarainministeriön edustajat kertoivat, että turvallisuuskomitea on tarttunut turvallisuuskysymykseen ja siirtänyt asian Digitoimistolle. Koordinointivastuu paikkatiedon valtakunnallisen riskiarvion tekemisestä on julkisen hallinnon tieto- ja viestintäteknisellä osastolla (Julkisen hallinnon ICT). Ensi vaiheessa odotetaan Digitoimiston linjattavaksi riskiarviosuunnitelmaa. Riitta Autere suositteli käyttämään yhteydenotoissa Digitoimiston sähköpostiosoitetta digitoimisto@gov.fi. Turvallisuuteen liittyvissä nopeissa, kohdennetuissa kysymyksissä voi olla yhteydessä Sami Aaltoon valtiovarainministeriöstä.

Ruusa Degerman ympäristöministeriöstä kertoi, että tammikuussa käynnistynyt rakennetun ympäristön tietojärjestelmän toteutus etenee. [Ryhti-hankkeessa](#) pidettiin 20.4. [kaavamääräyskokoelmahankkeen](#) loppuseminaari. Sen [kumppanitestaukseen](#) haetaan kuntia ja maakuntien liittoja. Hän täsmensi, että maankäyttö- ja rakennuslaki on alueidenkäyttölaki vasta 1.1.2025 alkaen.

Teemu Salonen Porin kaupungilta kertoi kuntakentän terveiset. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus sekä Ryhti-hanke puhututtavat. Kunnissa pohditaan, miten ne vaikuttavat käytännön työhön. Salonen toivoi, että lakimuutoshankkeista tulisi kunnille tietoa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta kunnat ehtisivät mukaan valmisteluun ja kuntakentän tarpeet tulisivat otetuiksi huomioon.

Rina Tammisto Tilastokeskuksesta kertoi, että tilastolain uudistus muutti Tilastokeskuksen toimintaa siten, että uuden lain myötä Tilastokeskus pystyy vastaanottamaan ja välittämään myös muita kuin tilastotuotantoa varten kerättyjä tietoja. Tämä mahdollistaa mm. Tutkijapalveluiden ja Datahuoneen yhteydessä vahvan toimimismahdollisuuden.

Miika Kostamo toi esiin, että GeoForum on mielellään mukana fasilitoimassa esimerkiksi työpajan turvallisuusaiheesta.

Fiuginetin edustaja Niina Käyhkö kertoi 15.-16.5. Otaniemessä pidettävistä [Geoinformatiikan tutkimuspäivistä](#).

4. Maanmittauslaitoksen peruspaikkatietojen turvallisuusanalyysi (T/K)

Jussi Nikander esitteli Aalto-yliopiston Maanmittauslaitoksen avoimiin peruspaikkatietoihin liittyvistä uhkista ja riskienhallintaprosessista tekemän selvityksen julkisen version. Nikander kehotti tarkastelemaan riskejä suhteessa toimenpiteiden vaikutuksiin, myös välillisiin vaikutuksiin.

Keskusteltiin paikkatietojen merkityksestä yhteiskunnalle ja käytön eston vaikutuksista.

5. Paikkatiedot Suomen tilastotuotannossa (T/K)

Rina Tammisto Tilastokeskuksesta kertoi EU-rahoitteisesta paikkatietoja ja tilastotietoja yhdistävästä GSFI-hankkeesta (The GSGF in Finland — Integration of geospatial and statistical information in Finland). Hankkeeseen osallistuvat Tilastokeskuksen lisäksi Suomen ympäristökeskus ja Maanmittauslaitos. Tilastokeskus hallinnoi hankeconsortiota, joka tekee tiivistä yhteistyötä Tilastojen ja paikkatiedon integrointiverkoston kanssa. Hanke kestää 2/2023 - 1/2025.

Työn runkona on Tilastollisen paikkatiedon viitekehys GSGF ja GSGF Europe. Tavoitteena on mukauttaa GSGF Europe Suomen olosuhteisiin ja luoda GSGF Suomi. Hankkeessa tehdään ehdotus uudesta aluejasta paikallisille tilastoalueille (pienalueet) paikkatilastojen kansallisen yhteentoimivuuden parantamiseksi. Lisäksi hankkeessa mm. toteutetaan tapaustutkimus, jolla kokeillaan kansallisten yhteisten tuotantoratkaisujen vaihtoehtoja tilastoprosessien virtaviivaistamiseksi.

6. INSPIRE-toimeenpano

Jari Reini Maanmittauslaitoksesta kertoi 3.3.2023 EU-komission järjestämästä työpajasta, jossa käsiteltiin Avoimen datan direktiivin Arvokkaiden tietoaaineistojen (HVD) täytäntöönpanosäädöksen vaikutuksia. INSPIRE-direktiivillä on tärkeä osa HVD-toteutuksessa. Molemmat säädökset vahvistavat toisiaan ja tarjoavat aineistoja Green Deal data-avaruuteen. Rinnalla kulkee yhteentoimivuusasetuksen muuttaminen (1089/2010) ja GreenDeal4All -aloite, jossa arvioidaan tarvittavia muutoksia INSPIRE-direktiiviin (2007/2/EC) ja ympäristötiedon saatavuutta koskevaan direktiiviin (2003/2003/EC). Linkki raporttiin: [GreenData4All - Revision of the Directive establishing an infrastructure for spatial information in the EU \(INSPIRE\) and the Directive on public access to environmental information \(REFIT\)](#)

Reini esitteli analyysiä, jossa tarkasteltiin, mitkä Maanmittauslaitoksen aineistot sisältyvät HVD-täytäntöönpanon, ja mikä on niiden tekninen valmius suhteessa vaatimuksiin. Täytäntöönpanon siirtymäaika päättyy 9.6.2024.

Reini kertoi pääasiat 27.4.2023 pidetystä [MIG-kokouksesta](#) ja tekniset terveiset 28.4. [MIG-T -kokouksesta](#). IACS data (viljelylohkotiedot) on saatava tarjolle maksajavirastojen kautta. INSPIRE 2023 konferenssi pidetään Brysselissä 28.-29.11.2023. Seuraava MIG-kokous on heti konferenssin jälkeen 30.11.2023.

7. GeoForum ry:n kuulumiset

GeoForum ry:n uusi toiminnanjohtaja Miika Kostamo kertoi, että 30.-31.10.2023 Messukeskuksessa pidettävän [GeoForum Summit 2023](#) -tapahtumaan sivut on avattu. Early Bird -rekisteröinti jatkuu toukokuun loppuun asti.

GeoForum jatkaa tapahtumien järjestämistä. Niistä tiedotetaan [GeoForum](#)in sivujen lisäksi [Positio-lehden](#) sivuilla. Toukokuun lopulla on Pohjoismaiden yhteinen [GI Norden -webinaari](#).

8. Muut asiat

Laura Lassila liikenne- ja viestintäministeriöstä kertoi, että liikkumisen data-avaruustyö on meneillään. Linkki [Data Ecosystems Inventory](#). Komissio tulee antamaan tiedonannon juhannuksen alla.

9. Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen ajankohdaksi sovittiin keskiviikko 30.8. klo 9-11. Samalla sovittiin vuoden viimeisen kokouksen ajankohdaksi 22.11. klo 9-11.